Sygn. akt II Ca 468/13

POSTANOWIENIE

Dnia 24 października 2013 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Grzegorz Ślęzak (spr.)
Sędziowie:	SSO Arkadiusz Lisiecki SSO Renata Lech
Protokolant:	Paulina Neyman

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 24 października 2013 roku

sprawy z wniosku A. M. (1), H. S.

z udziałem M. G., W. G. (1), M. S., W. S. (1), S. S. (1), J. S. (1)

o ustanowienie służebności drogi koniecznej

na skutek apelacji wnioskodawcy H. S.

od postanowienia Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim z dnia 16 października 2012 roku oraz postanowienia uzupełniającego z dnia 23 kwietnia 2013 roku, sygn. akt I Ns 530/08

postanawia:

1. ***oddalić obie apelacje, a z zażalenia zawartego w apelacji od postanowienia Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim z dnia 16 października 2012 roku zmienić to postanowienie w punkcie szóstym w ten sposób, że zasądzoną tytułem zwrotu kosztów postępowania od wnioskodawcy H. S. na rzecz uczestnika W. G. (1) kwotę 2.213,00 złotych obniżyć do kwoty 1.660,00 (jeden tysiąc sześćset sześćdziesiąt) złotych;***

2. ***ustalić, iż każdy z uczestników ponosi koszty postępowania odwoławczego związane ze swoim udziałem w sprawie.***

Sygn. akt II Ca 468/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 16 października 2012 r. Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim po rozpoznaniu sprawy z wniosku A. M. (1), H. S. z udziałem M. G., W. G. (1), M. S., J. S. (1), S. S. (1), W. S. (1) o ustanowienie służebności drogi koniecznej postanowił:

1. ustanowić na rzecz każdoczesnego właściciela działek oznaczonych numerami: (...) i (...)położonych w C. gm. T.., dla których w Sądzie Rejonowym w Tomaszowie Maz. jest prowadzona księga wieczysta (...), stanowiących obecnie własność H. S. oraz (...) położonej
w C. gm. T., dla której to działki w Sądzie Rejonowym
w Tomaszowie Maz. jest prowadzona księga wieczysta (...), stanowiącej obecnie własność na prawach małżeńskiej wspólności ustawowej H. i M. małż. S.,

służebność drogi koniecznej, polegającą na prawie przejazdu i przechodu przez nieruchomość stanowiącą współwłasność J. S. (1), W. S. (1), S. S. (1) położoną w C., gmina T., oznaczoną w ewidencji gruntów numerem działki (...), dla której to nieruchomości w Sądzie Rejonowym w Tomaszowie Mazowieckim jest prowadzona księga wieczysta (...) - według szlaku drogowego o szerokości 3 (trzech) metrów, przylegającego do działki (...) przedstawionego na mapie sporządzonej przez biegowego geodetę A. B. (1) i zaewidencjonowanej w Starostwie Powiatowym w T. w dniu 31 lipca 2012r. numer ewidencyjny (...)

2. ustanowić na rzecz każdoczesnego właściciela działki oznaczonej numerem (...) położonej w C. gm. T., dla której to nieruchomości w Sądzie Rejonowym w Tomaszowie Maz. jest prowadzona księga wieczysta (...), stanowiącej obecnie własność A. M. (1) służebność drogi koniecznej, polegającą na prawie przejazdu i przechodu przez nieruchomość stanowiącą współwłasność J. S. (1), W. S. (1), S. S. (1) położoną w C., gmina T.., oznaczoną w ewidencji gruntów numerem działki (...) , dla której to nieruchomości w Sądzie Rejonowym w Tomaszowie Mazowieckim jest prowadzona księga wieczysta (...) - według szlaku drogowego o szerokości 3 (trzech) metrów, przylegającego do działki (...), a następnie według szlaku drogowego o szerokości 3 (trzech) metrów przebiegającego przez działkę oznaczoną numerem (...) położoną w C. gm. T.., dla której w Sądzie Rejonowym w Tomaszowie Maz. jest prowadzona księga wieczysta (...) stanowiącą obecnie własność H. S. , przylegającego do działki (...), który to szlak drogowy został przedstawiony na mapie sporządzonej przez biegowego geodetę A. B. (1) zaewidencjonowanego w Starostwie Powiatowym w T.. w dniu (...) numer ewidencyjny (...) (...)

3. zasądzić od wnioskodawcy H. S. na rzecz uczestnika J. S. (1) kwotę 678 złotych, zaś na rzecz uczestników S. S. (1)
i W. S. (1) kwoty po 271 złotych tytułem wynagrodzenia za ustanowienie powyższej służebności z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się orzeczenia,

4. zasądzić od wnioskodawczyni A. M. (1) na rzecz uczestnika J. S. (1) kwotę 226 złotych, zaś na rzecz uczestników S. S. (1)
i W. S. (1) kwoty po 90 złotych tytułem wynagrodzenia za ustanowienie powyższej służebności z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się orzeczenia,

5. zasądzić od wnioskodawczyni A. M. (1) na rzecz uczestnika W. G. (1) kwotę 553 złotych tytułem częściowego zwrotu kosztów postępowania,

6. zasądzić od wnioskodawcy H. S. na rzecz uczestnika W. G. (1) kwotę 2.213 złotych tytułem częściowego zwrotu kosztów postępowania,

7. nakazać ściągnąć od wnioskodawczyni A. M. (1) na rzecz Skarbu Państwa kwotę 936 złotych tytułem zwrotu poniesionych w sprawie wydatków,

8. nakazać ściągnąć od wnioskodawcy H. S. na rzecz Skarbu Państwa kwotę 3.109 złotych tytułem zwrotu poniesionych w sprawie wydatków,

9. ustalić, iż pozostałym zakresie każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiły przytoczone poniżej ustalenia
i zarazem rozważania Sądu Rejonowego:

Wnioskodawcy A. M. (2) i H. S. we wniosku z dnia 17.07.2008 r jako właściciele działek położonych w C. gm T. oznaczonej w ewidencji gruntów jako działka nr (...), domagali się ustanowienie służebności drogi koniecznej przez działkę oznaczoną numerem (...) „stanowiącą obecnie własność W. i M. małżonków G.", a uprzednio R. S. (1) i A. S., których zwolnił od udziału w sprawie.

Uczestnicy postępowania W. i M. małżonkowie G. początkowo wnosili o oddalenie wniosku, oponowali wytyczeniu szlaku służebności poprzez działkę będącą ich własnością względnie opowiadali się za wytyczeniem szlaku przez działkę (...).

Pozostali uczestnicy W. i S. S. (2), którego w ni mniejszym postępowaniu reprezentował pełnomocnik brat W. S. (1), oraz J. S. (1) nie wyrazili zgody na wytyczenie szlaku przez będącą ich własnością działkę (...) i wnieśli o oddalenie wniosku.

Pismem procesowym z dnia 7 lutego 2012 r wnioskodawcy zgodnie oświadczyli, iż cofają wniosek o ustanowienie drogi koniecznej i wnoszą o częściowe umorzenie kosztów postępowania.

Cofnięciu wniosku sprzeciwili się uczestnicy W. G. (1) (pismo procesowe z dnia 06 marca 2012 r) i M. G. (piso procesowe z dnia 6 marca 2012 r. k-407) uczestniczka M. S. w ogóle nie zajęła stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił, że A. M. (1) jest właścicielką działki położonej
w C. oznaczonej w ewidencji gruntów numerem (...). Działka ta ma powierzchnię (...) ha.

Dla przedmiotowej działki w Sadzie Rejonowym w Tomaszowie Maz jest urządzona księga wieczysta (...).

Działka ta leży w kompleksie działek uprawianych od lat przez wnioskodawcę H. S..

Działka nr (...) o powierzchni (...) ha oraz (...) o powierzchni (...) ha stanowią własność H. S.. Dla przedmiotowej nieruchomości jest urządzona księga wieczysta (...).

Działka nr (...) ma powierzchnię (...) ha stanowi własność wnioskodawcy i jego żony uczestniczki M. S.. Dla przedmiotowej nieruchomości jest urządzona księga wieczysta (...). Wszystkie wyżej wymienione działki są niezabudowane. Są to działki rolne, Położone w jednym kompleksie. Są one, łącznie z działką A. M. (2), uprawiane przez wnioskodawcę, który dokładnie po przeciwnej stronie drogi przez wieś posiada budynku gospodarcze.

Działka numer (...) jest natomiast działką zabudowaną ma powierzchnię 0,03 ha. Stanowi ona całość gospodarczą z działką (...) Są to działki siedliskowe, zabudowane starym domem oborą.

Dla powyższej nieruchomości jest urządzona księga wieczysta (...). Działka ta stanowi własność małżonków W. i M. G..

Małżonkowie G. działkę te nabyli w drodze kupna w 2008 r. Po nabyciu działki Podjęli działania zmierzające do rozbudowy znajdującego się na działkach (...) domu mieszkalnego. Zwieźli piach, zerwali podłogi w starym domu. Prace zostały jednak przerwane ze względu na konflikt z wnioskodawcą. Wykonawca robót budowlanych opuścił plac budowy w obawie o swoje maszyny i urządzenia i zasugerował uczestnikom uregulowanie kwestii prawnych z sąsiadami.

Uczestnicy chcieliby się tam się osiedlić. Uczestnicy zamierzają rozbudować istniejący stary dom mieszkalny poprzez nadbudowę poddasza użytkowego oraz dobudowę pomieszczeń wraz z konieczną infrastrukturą budowlaną. W z wianku w 2008 roku wszczęte zostało stosowne postępowanie administracyjne. Uczestnicy zamierzają również wybudować na tych działkach budynek gospodarczy, mający służyć za garaż, który byłby położony w miejscu, które znajduje się na szlaku proponowanego przez wnioskodawcę przebiegu drogi koniecznej. W 2008 r. uczestnicy dokonali stosownego zgłoszenia odnośnie zamiaru budowy budynku gospodarczego.

Działki (...) na których znajduje się dom mieszkalny przylegają do drogi publicznej Od strony tej drogi (drogi przez wieś) działki są ogrodzone płotem drewnianym z bramą. Brama w chwili dokonywania przez Sąd oględzin była jeszcze zamykana na kłódkę, obecnie z powodu złego stanu technicznego już nie jest zamykana. Wzdłuż granicy z działką (...) znajduje się ogrodzenie z siatki o długości 39 m.

Działki (...) mają szerokość łącznie zaledwie 13 metrów szerokości. Wnioskodawca do chwili obecnej nieprzerwanie wbrew woli właścicieli działki (...) dojeżdża do swoich pól poprzez podwórko uczestników. Sam otwiera sobie bramę.

Do drogi publicznej przylega również działka (...), która jest działką niezabudowaną Przylega on do drogi publicznej przez wieś. Na początkowym odcinku około 40 m od drogi działka ta nie jest uprawiana. Znajduje się tam ugór. W tym miejscu niegdyś stał dom bez fundamentów, rozebrany około 1995 r.

Małżonkowie G. obecnie przerwali prace budowlane na swoich działkach ze względu na konflikt z wnioskodawcą. Nadal jeszcze nie zamieszkali w C.. Wnioskodawca w dalszym ciągu, wbrew ich woli, dojeżdżając do uprawianych przez siebie pól, przejeżdża przez działkę uczestników.

Wnioskodawca H. S. zamieszkuje w W., ale w C. posiada budynki gospodarcze. Są one posadowione na działkach (...) znajdujących się po przeciwnej stronie drogi przez wieś uczestników stosunku do działek uczestników.

Dojazd do działek, które są przedmiotem niniejszego postępowania w przeszłości odbywał się po działce (...) przy jej granicy z obecną działką (...). Tą drogą jeździli jeszcze rodzice A. M. (2), a potem ona sama i jej dzieci. W postępowaniu w sprawie
o zasiedzenie jego uczestnicy, w tym A. M. (2), nie podnosili, iż część działki jest wykorzystywana na drogę.

Postanowieniem z dnia 3 października 2007 r. wnioskodawców sprawie I Ns 497/07 tut. Sąd stwierdził, R. S. (2) i A. S. nabyli po Vi części własność działki (...) przez zasiedzenie z dniem 13 kwietnia 2006 r. łącznie z tą częścią działki (...), która była wykorzystywana na drogę.

Aktem notarialnym z dnia 01.09.2008 r sporządzonym przez notariusza w T. R. M. Rep wnioskodawców Nr (...) R. S. (2)
i A. S. sprzedali działkę (...) małżonkom W. i M. małż G..

Wnioskodawca uprawia wszystkie cztery działki władnące głównie zboża jare, ozime. Łącznie jest to 1,90 ha ziemi.

W związku z tym wnioskodawca zmuszony jest do tej ziemi dojeżdżać w ciągu roku 15 razy z obornikiem, musi dojeżdżać w celu wykonania orki, następnie rekultywacji, następnie bronowania, następnie zasiewu, następnie z nawozami i w celu wykonania oprysków. Żeby zebrać zboże wnioskodawca musi wjechać w pole jeszcze 3-4 razy poczym żeby zebrać z pola słomę musi wjechać jeszcze dodatkowo ze 4 razy następnie musi wjechać w celu wykonania podorywki.

Uczestniczka A. M. (2) ma 71 lat. Działkę (...) o conajmniej od roku uprawia wnioskodawca.

Dokonując ustaleń w przedmiotowej sprawie Sąd w pierwszej kolejności oparł się na dowodzie z oględzin przedmiotowej nieruchomości oraz opiniach biegłych geodetów.
Z dowodu z oględzin wynika jednoznacznie, iż dojazd na około przez działkę (...) byłby nieracjonalny i utrudniony z uwagi nadążą odległość od około 2,5km i 4 km, podczas iż przez działki (...) czy (...) około 50 m.

W oparciu o załączone do akt sprawy fotografie jak i zdjęcia dołączone do operatu szacunkowego k 166 Sąd ustalił i iż działka (...) na początkowym swoim odcinku do wysokości stodoły na działce (...) nie jest uprawiana i wykorzystywana rolniczo. Na tej części działki znajdował się niegdyś dom.

Dokonując wyboru wariantu przebiegu szlaku drogi koniecznej Sąd oparł się na opinii biegłego A B.. Biegły ten wskazał także inne warianty szlaku konkurencyjne w stosunku do jedynej możliwości przedstawionej przez biegłą U. B. (1).

Opinia biegłego A B. nie budzi wątpliwości Sądu, w tej części, w której biegły
z punku widzenie swojej specjalności dostrzegł możliwość przebiegu drogi koniecznej przez inne działki niż (...)

W ocenie Sądu biegła U B. wyszła poza swoje kompetencje biegłego geodety
i zakreśloną jej tezę (przedstawienie możliwych wariantów przebiegu drogi koniecznej)
i postawiła się niejako w roli sądu, dokonując od razu wyboru najbardziej właściwego jej zdaniem wariantu, za którym w ocenie biegłej przemawia przede wszystkim to, że przejazd zawsze odbywał się ta właśnie drogą.

Art. 145. k.c. stanowi w § 1, iż jeżeli nieruchomość nie ma odpowiedniego dostępu do drogi publicznej lub do należących do tej nieruchomości budynków gospodarskich, właściciel może żądać od właścicieli gruntów sąsiednich ustanowienia za wynagrodzeniem potrzebnej służebności drogowej (droga konieczna).

§ 2. Przeprowadzenie drogi koniecznej nastąpi z uwzględnieniem potrzeb nieruchomości nie mającej dostępu do drogi publicznej oraz z najmniejszym obciążeniem gruntów, przez które droga ma prowadzić. Jeżeli potrzeba ustanowienia drogi jest następstwem sprzedaży gruntu lub innej czynności prawnej, a między interesowanymi nie dojdzie do porozumienia, sąd zarządzi, o ile to jest możliwe, przeprowadzenie drogi przez grunty, które były przedmiotem tej czynności prawnej.

§ 3. Przeprowadzenie drogi koniecznej powinno uwzględniać interes społeczno-gospodarczy.

Z przeprowadzonych w sprawie dowodów w postaci oględzin jak i opinii biegłych geodetów U. B. (1) jak i A. B. (1) wynika jednoznacznie, iż opisane we wniosku działki wnioskodawców nie ma odpowiedniego dostępu do drogi publicznej,

Sąd nie podziela poglądu pełnomocnika uczestnika W. G. (1), iż działki te maja odpowiedni dostęp poprzez działkę wewnętrzną (...). Żeby bowiem dostać się do działki (...) do jej części położonej za stodołą na działce małżonków G. należałoby pokonać odcinek około ponad 3 km . Z protokołu oględzin, jak i z opinii biegłego A B. ,(a także z ustnej opinii uzupełniającej biegłej U B.) wynika również, iż w rzeczywistości pas jezdny na działce (...) ma szerokość w niektórych miejscach około 3 metrów ze względu na zakrzaczenie. Z opinii biegłego B. szlak drogi koniecznej na działkach obciążonych, według dwóch wariantów III i IV oba wykorzystują działkę (...) miałby długość odpowiednio 3,2 km oraz 3,3 km.

Biegła U. B. dodatkowo zwróciła uwagę na okoliczność, iż podczas oględzin,
w których biegła uczestniczyła trudno było przejechać ta drogą nawet samochodem osobowym. Tym bardziej utrudniony byłby przejazd ciągnikiem rolniczym z przyczepą
z płodami rolnymi np. sianem, słomą. W ocenie Sądu długość dojazdu wg wariantów III i IV czyni nieracjonalnym uprawę ziemi na działkach władnących, konieczność dojazdu do nich
z maszynami rolniczymi, nawozami, płodami rolnymi. Biegły A. B. zwrócił uwagę na to, iż poprowadzenie tamtędy szlaku drogi koniecznej dodatkowo wymagałoby wycięcia około 0,0020 ha młodnika Wbrew sugestii biegłego A B., Sąd odrzucił również wariant
V opinii tego biegłego. W wariancie tym biegły zaproponował, aby szlak drogi koniecznej przez działki (...) pasem o szerokości 3 metrów, w tym po 1,5 m przez każdą z działek. Po pierwsze spowoduje to konieczność przesunięcia istniejącej bramy wjazdowej na działki (...) i przesunięcia istniejącego ogrodzenia z siatki z wbudowanymi słupkami betonowymi, wycięcia trzech drzew owocowych, które rosną w pobliżu granicy działek (zeznania
W G. k-371v). Jednak najistotniejsze byłoby to, iż w wariancie tym odległość pomiędzy ścianą istniejącego budynku a przesuniętym ogrodzeniem byłaby mniejsza niż 2,5 m, natomiast po rozbudowie domu odległość ta byłaby jeszcze mniejsza o kilka centymetrów nowej elewacji oraz o szerokość ogrodzenia w tym betonowej podmurówki, na której zamocowane są słupki. Taka szerokość działki uniemożliwiłaby dojazd wgląd podwórka większego samochodu np. z węglem, pojazdu straży pożarnej itp. Sąd podziela w tym względzie argumentację uczestnika W G. przedstawiona na rozprawie w dniu 13.10.2011 r . Powyższe wyklucza w ocenie Sądu możliwość poprowadzenia szlaku drogi koniecznej wg wariantu V. Wbrew temu co wynika ze szkicu z oględzin k- 44 sporządzonego przez biegłą U B., na co

słusznie zwrócił w wyjaśnieniach uwagę uczestnika W. G. wjazd do działki małżonków G. może odbywać się jedynie od strony działki (...), ponieważ budynek mieszkalny jest usytuowany w granicy z działką (...)(nie ma możliwości urządzenia wjazdu z drugiej strony). Jednoznacznie jest to widoczne na wyrycie z mapy sytuacyjno- wysokościowej zaewidencjonowanej w Starostwie Powiatowym w T. pod numerem (...) k-270.

Sąd odrzucił również wariant, który jako jedyny możliwy wskazała biegłą
U. B., czyli wariant I. Sąd podzielił tu pogląd pełnomocnika uczestnika W. G.
w piśmie procesowym k 337- 339, iż generalnie wytyczanie szlaku drogi koniecznej przez działkę zabudowana domem mieszkalnym, czyjeś podwórko powinno mieć miejsce tylko wtedy, gdy faktycznie nie ma innej możliwości.

Uczestnicy małżonkowie G. nabyli tę działkę w tym celu, ażeby na niej się osiedlić i rozbudować i przebudować istniejący dom mieszkalny. Przeciwko wyborowi tego wariantu przemawia okoliczność, iż działki (...) stanowiące całość gospodarczą mają szerokość łącznie zaledwie nieco ponad 13 m. Jak na warunki wiejskie jest to bardzo mało. W ocenie Sądu jest to o wiele za mało ażeby wygospodarować z tego podwórka miejsce na przejazd do działek władnących. Odległość istniejącego domu od granicy działki wynosi około 5 m. Nie ma możliwości by uczestnicy mogli odrodzić swoje podwórko od szlaku drogi koniecznej -przejazdu wnioskodawców przez działkę. Wjazd na podwórko uczestników oraz przejazd wnioskodawców musiałby być wspólny. Powyższe oznaczałoby, iż uczestnicy musieliby znosić na swoim podwórku w bardzo bliskiej odległości od domu obecność wnioskodawcy dojeżdżającego do swoich działek działki z maszynami rolniczymi, zbożem, sianem, obornikiem, ewentualnie obecność przepędzanych zwierząt. Obawy uczestnika o stan elewacji domu w takiej sytuacji wydają się być uzasadnione. Stwierdzić należy, iż uciążliwość związana z tą służebnością ocenić należy jako wysoką. Wnioskodawca sam w swoich zeznaniach podał, iż ma potrzebę przejechania ta drogą (tuż przy ścianie domu uczestników) z samym tylko obornikiem 15 razy w roku.

Argument, iż w przeszłości dojazd do działek rolnych odbywał się tą drogą nie oznacza jeszcze, że właśnie za tym wariantem przemawia interes społeczno - gospodarczy. Przejazd tym szlakiem był wynikiem porozumienia pomiędzy właścicielami sąsiadujących działek Zbudowanych. Działka (...) była wówczas także działka zabudowaną. Właściciele obu działek zabudowanych oddali na drogę część swoich działek. Korzyść z tego tytułu odnosiły obie strony, ponieważ obie strony zyskiwały dojazd do działek, z którego korzystały natomiast taki sam sposób. To natomiast sprawie natomiast zasiedzenie zarówno A. M. (2) jak i H. S. mogli podnosić, iż część działki (...) jest zajęta pod wykorzystywaną przez nich drogę.

Obecnie natomiast dawny przejazd wszedł w całości w skład działki (...), która następnie została zbyta osobom trzecim - małżonkom G..

Sąd ostatecznie zdecydował się na wariant II opinii biegłego A B. przebiegu drogi koniecznej. Sąd przede wszystkim wziął pod uwagę fakt, iż działka (...) jest działką niezabudowaną. Znajduje się ona we współwłasności trzech osób i ma szerokość zaledwie około 6 m . J. S. (1), którego udziały we współwłasności są największe zamieszkuje w dużej odległości od działki - na K. . Działka jest faktycznie od lat uprawiana przez wnioskodawcę, przy czym w części od strony ulicy, czyli w części, w której wytyczony został szlak drogi koniecznej, nie była wykorzystywana rolniczo.

Uczestnicy - właściciele działki (...) deklarowali zamiar wybudowania na tej działce budynku na warsztat samochodowy lub pijalnię. Z zeznań uczestnika W S. wynikało, iż plany te posiada uczestnik J. S. (1), który jednak mieszka bardzo daleko. Uczestnik ten jednak zdawał się być mało zainteresowany wynikiem niniejszego postępowania, ponieważ nie był obecny na żadnej rozprawie, poza udzieleniem pełnomocnictwa bratu nie złożył w sprawie żadnego pisma. Jako osobie posiadającej plany gospodarcze wobec działki, winno mu na wyniku niniejszego postępowania zależeć bardziej. Mimo, iż postępowanie w sprawie trwa od 2008 r. plany te nie przybrały żadnego realnego kształtu. Nadto działka ta ma zaledwie trochę ponad 6 m szerokości. Wybudowanie budynku na działce o takiej szerokości 6 m jest prawie niemożliwe. Z ustnej opinii uzupełniającej biegłej U B. wynika, iż uzyskanie pozwolenia na budowę na takiej działce wymaga specjalnego zezwolenia ministra ze względu na konieczność zachowania odległości od granic działek bezpośrednio sąsiadujących. Zatem plany te uznać należy za mało realne. Budynek musi mieć przecież także odpowiednią szerokość.

Część działki w pobliżu drogi wbrew twierdzeniom biegłej U. B. (1) nie była wykorzystywana rolniczo. Kiedyś stał tam stary dom, pole uprawne zaczyna się w jego dalszej części. Fragment działki w pewnej niewielkiej odległości od drogi przez wieś nie stanowił i nie stanowi pola uprawnego, nie wymaga zatem specjalnego utwardzenia by zapewnić tamtędy przejazd.

Wreszcie stwierdzić należy, iż planowany obiekt może powstać także w głębi działki - gdzieś 40 m od drogi publicznej, bez większego uszczerbku dla tej inwestycji (warsztat samochodowy czy pijalnia piwa biorąc pod uwagę, że chodzi o wieś i bark konkurencji).

Wreszcie działka (...) jest od wielu lat i tak faktycznie uprawiana przez samego wnioskodawcę R. S. (1).

Odnośnie szlaku drogi koniecznej do działki (...), to w początkowej części do granicy
z działką (...) przebiega ona wskazanym w wariancie II szlakiem przebiegającym przez działkę (...) do granicy z działką (...) ta część szlaku jest wspólna dla wszystkich działek władnących, następnie Sąd poprowadził jej przebieg przez działkę (...) pasem szerokości 3 merów przylegającym bezpośrednio do działki z działką (...).

Sąd nie znalazł bowiem podstaw do tego by służebność ta obciążała wyłącznie działkę (...) Działka ta stałaby się wyłącznie dojazdem do innych działek i byłaby całkowicie pozbawiona jakiegokolwiek znaczenia gospodarczego dla jej właścicieli.

Spełniona zatem została podstawowa przesłanka do stosowania art. 145 k.c. i żądania ustanowienia służebności drogi koniecznej.

Sąd, opierając się na pisemnej opinii biegłego A B. przyjął, iż dla potrzeb nieruchomości władnącej szlak drogi koniecznej winien mieć szerokość 3 m, przylegającym.

Wysokość wynagrodzenia za ustanowienie służebności Sąd ustalił wykorzystując posiłkowo pisemną opinię biegłego rzeczoznawcy U. B.. Wprawdzie biegła dokonała oszacowania za zajęcie pasa przebiegającego przez działkę (...). Jednakże na ostatniej rozprawie strony zgodnie oświadczyły, iż dążąc do nie powiększania kosztów postępowania
i w celu przyśpieszenia jego zakończenia, wyrażają zgodę na ustalenie przez Sąd kalkulacji wysokości wynagrodzenia na zasadzie proporcji porównując powierzchnię działki zajętej na szlak drogi koniecznej w wariancie zaproponowanym przez biegłą i wysokość ustalonego przez nią wynagrodzenia, a powierzchnię działki (...) zajętą pod szlak drogi koniecznej.

Wg opinii biegłej U B. wynagrodzenie za ustanowienie służebności drogi koniecznej wg wariantu I - dla szlaku drogowego o powierzchni 50 m (2) wyniosłaby od właścicieli działki (...) - 370 zł, od właścicieli działek (...) - 740 zł, zaś od właścicielki działki (...) A. M. (2) - 370 zł. (operat szacunkowy biegłej U. B. k- 166-183) Łączne wynagrodzenie od właścicieli wszystkich działek władnących przy wariancie I wyniosłoby 1480 zł.

Przy wariancie II powierzchnia zajętej działki (...) wynosi 55 m, zatem proporcjonalnie powiększone wynagrodzenie od właścicielki działki (...) powinna wynieść 407 zł.

Wynagrodzenie od H. S. jako właściciela pozostałych działek wg wariantu I i powierzchni zajętej działki (...) m (2) wynosiłoby 370 +740 zł = 1110 zł.

Wg wariantu II, przy powierzchni działki zajętej 55 m(2) wynagrodzenie będzie proporcjonalnie wyższe i wyniesie 1225,44 zł.

Ponieważ działka obciążona stanowi współwłasność J. S. (1) w 5/9 częściach oraz S. S. (1) i W. S. (1) po 2/9 części. Zatem każdemu ze współwłaścicieli należy się proporcjonalna do wielkości udziału we współwłasności część wynagrodzenia.

Dlatego też Sąd zasądził od A. M. (2) na rzecz uczestnika J. S. (1) 5/9 z 407 zł, czyli 226zł., zaś na rzecz W. i S. po 2/9 z 407 zł czyli 90,40 zł.

Odpowiednio od wnioskodawcy H. S. na rzecz J. S. (2) zasądził kwotę 5/9 z 1221 zł = 678 zł, zaś na rzecz S. S. (1) i W. S. (1) kwotę 2/9 z 1221 zł =271 zł.

W orzeczeniu nie zawarto rozstrzygnięcia o wynagrodzeniu za ustanowieniu służebności drogi koniecznej do działki (...) przez działkę (...). W tym zakresie został złożony wniosek o uzupełnienie orzeczenia.

Podstawę prawną rozstrzygnięcia o kosztach postępowania stanowi art. 520 & 2 i 3 k.p.c.

Art. 520 § 2 k.p.c. Jeżeli jednak uczestnicy są w różnym stopniu zainteresowani
w wyniku postępowania lub interesy ich są sprzeczne, sąd może stosunkowo rozdzielić obowiązek zwrotu kosztów lub włożyć go na jednego z uczestników w całości. To samo dotyczy zwrotu kosztów postępowania wyłożonych przez uczestników.

W przedmiotowej sprawie interesy uczestników były sprzeczne, najbardziej zainteresowani rozstrzygnięciem Sądu były jednak wnioskodawcy, a spośród nich H. S. gdyż jest on właścicielem aż trzech działek władnących i od wielu lat uprawia wszystkie działki, na rzecz których ustanowiona została służebność w niniejszej sprawie. Dlatego też Sąd uznał, iż względy słuszności przemawiają za tym by w największym stopniu poniósł koszty postępowania.

W niniejszej sprawie poniesione zostały następujące wydatki: oględziny: 100 zł, 156,15 zł, 142,09 zł, 12 wypis z rejestru gruntów 12zł, opinia o biegłej U B. 2 342,55 zł, ustna opinia uzupełniająca 336,41 zł, opinia biegłego A B., opinia uzupełniająca
A. B. 1255 zł Wydatki te zostały pokryte przez Skarb Państwa do kwoty 4 345,19 zł.

Wydatkami tymi w % Sąd obciążył wnioskodawczynię A. M. (2), nakazując ściągnięcie kwoty 1086 zł pomniejszoną o 150 zł wpłaconej zaliczki, ponieważ niniejsze postępowanie dotyczyło tylko jednej działki wnioskodawczyni, zaś aż trzech działek wnioskodawcy. Od wnioskodawcy Sąd nakazał ściągniecie 3A powyższej kwoty, czyli 3 259 zł pomniejszoną o kwotę 150 zł wpłaconej zaliczki.

Podstawę prawna powyższego rozstrzygnięcia stanowił przepis art. 113 ustęp 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych.

Koszt opinii biegłego A B. został pokryty w całości z zaliczek uczestnika W. G. (1) w kwotach 2000 zł oraz 2 426,50 zł.

W ocenie Sądu w niniejszej sprawie uczestnik, który ostatecznie sprzeciwił się cofnięciu wniosku przez wnioskodawców i ostatecznie wniósł o oddalenie wniosku także częściowo uległ w niniejszym postępowaniu i na zasadzie art. 520 &3 k.p.c. winien ponieść część kosztów tego postępowania. Sąd uznał, iż najbardziej właściwym byłoby ażeby uczestnik poniósł koszty wynagrodzenia swego pełnomocnika będącego adwokatem jak i połowę wydatków na opinię biegłego A B. (1/2 z 4 426,50 zł = 2213 zł). Dlatego też drugą połowę tej kwoty Sąd zasądził od wnioskodawców, proporcjonalnie do ich stopnia zainteresowania wynikiem postępowania, to jest w % od A. M. (2), zaś 3/4 od H. S..

Na zasadzie art. 520 &1 k.p.c. Sąd orzekł, iż w pozostałym zakresie każdy
z uczestników ponosi koszty związane ze swoim udziałem w sprawie.

Powyższe postanowienie zaskarżył wnioskodawca H. S..

Apelujący wnosił o zmianę zaskarżonego postanowienia i ustanowienie drogi koniecznej przez działkę nr (...) zgodnie z opinią biegłej U. B. (1).

Wnosząc o dopuszczenie dowodu z dokumentów w aktach sprawy I Ns 1204/09 apelujący zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił, iż jest dla niego krzywdzące, ponieważ:

1. Działka (...) nie spełnia warunków do korzystania z przejazdu, ponieważ jest nieutwardzona i nigdy nikt przez wyżej wymienioną działkę nie jeździł.

2. W. G. (1) posiada działkę (...) za jego siedliskiem po przeciwnej stronie drogi (...) i dojazd do swojej działki ma przez jego podwórko tj. działki (...).

3. Ustanowienie drogi koniecznej dla A. M. (1) przez jego działkę (...) jest niezgodne z art.l45kc ponieważ obciąża drastycznie jego działkę drogą o powierzchni 12 arów a działka do której trzeba dojechać ma powierzchnię; 10 arów. Taka służebność jest bezzasadna ponieważ dojazd istnieje bez obciążenia działek służebnością, które poza przejazdem 40 m. przez działkę (...) nie były objęte wnioskiem, ponieważ dojazd do działki (...) poza terenem zabudowanym jest bezsporny.

4. Obciążenie go także kosztami postępowania w tak szerokim zakresie jest niezasadne, przy czym błędnie Są zasądził od niego dla W. G. (1) kwotę 2213 zł, podczas gdy jedna czwarta tej kwoty jest zasądzona od A. M. (2), czyli 553 zł. Trzy czwarte kwoty zasądzone od H. S. powinno wynosić 1660 zł, lecz H. S. zasądzone ma do zwrotu 2213 zł, jest to niezgodne z podziałem, czyli od kwoty 2213 zł nie jest odjęte obciążenie A. M. (2), czyli 553 zł.

Kolejnym zaskarżonym postanowienie z dnia 23 kwietnia 2013 roku Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim na wniosek H. S. postanowił uzupełnić powyższe postanowienie końcowe z dnia 16 października 2012 roku w sprawie niniejszej w ten sposób, iż zasądził od wnioskodawczyni A. M. (2) na rzecz w wnioskodawcy H. S. tytułem wynagrodzenia za ustanowienie służebności drogi koniecznej kwotę 2 775 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się orzeczenia.

Sąd wskazał, iż podstawę tegoż orzeczenia stanowi art. 351 k.p.c., który w § 1 stanowi, iż strona może w ciągu dwóch tygodni od ogłoszenia wyroku, a gdy doręczenie wyroku następuje z urzędu - od jego doręczenia, zgłosić wniosek o uzupełnienie wyroku, a przepis ten na zasadzie art. 361 k.p.c. znajduje odpowiednie zastosowanie do postanowień. Postanowienie Sądu z dnia 16 października 2012 roku nie zawierało rozstrzygnięcia o wynagrodzeniu należnemu właścicielowi działki (...) za wytyczenie po działce (...) służebności drogi koniecznej.

Wnioskodawca H. S. jest właścicielem działki (...).

Podstawę prawną zasądzenia wynagrodzenia stanowi przepis art. 145 k.c. Wynagrodzenie to za zgodą stron zostało ustalone w identyczny sposób jak wynagrodzenie za ustanowienie służebności po działce (...) na rzecz uczestników postępowania. W tym celu Sąd ponownie wykorzystał wyliczenia biegłego rzeczoznawcy U. B. (1). Biegła w sporządzonym przez siebie operacie szacunkowym ustaliła wysokość wynagrodzenie za poprowadzenie służebności po przylegającej do działki (...) sąsiedniej działce (...) pasem długości 50 m i szerokości 3 na kwotę 370 zł.

Szlak drogi koniecznej na działce wnioskodawcy H. S. prowadzący do działki (...) ma długość 375 m i taka samą szerokość 3 m.

Zatem należne wynagrodzenie właścicielowi działki winno być proporcjonalnie większe i wynosić 375 m podzielić na 50 m razy 370 zł, co daje 2 775 zł.

Powyższe postanowienie także zaskarżył apelacją wnioskodawca, domagając się jego uchylenia i w przypadku uznania za zasadne ustanowienie służebności drogi koniecznej do działki wnioskodawczyni A. M. (3) nr (...) przez jego działkę nr (...) wnosił o ponowne wyliczenie należnego mu wynagrodzenia według wzoru zaprezentowanego w opinii biegłej U. B. (1) i według stawki za 1 m^2 jak przy sprzedaży gruntów.

W odpowiedzi na obie apelacje wnioskodawcy uczestnicy postępowania M. G. i W. G. (1) wnosili o ich oddalenie i zasądzenie na ich rzecz kosztów postępowania za drugą instancję.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Obie apelacje nie są uzasadnione- tak ta od orzeczenia końcowego, jak i ta od orzeczenia uzupełniającego je.

Apelacja od orzeczenia głównego opiera się głównie na twierdzeniu, że droga konieczna do działek wnioskodawcy nr (...) oraz działki nr (...) będącej własnością jego i jego żony M., a także do działki nr (...) będącej własnością wnioskodawczyni A. M. (3) powinna przebiegać przez działkę nr (...), przez którą wnioskodawca i jego poprzednicy prawni już przejeżdżali od kilkudziesięciu lat, co też jest i bezsporne w sprawie.

Sprawa niniejsza nie dotyczy jednak zasiedzenia służebności gruntowej drogi koniecznej, w której przesłankami rozstrzygnięcia byłyby: długoletnie i nieprzerwalne posiadanie tej części działki nr (...) w zakresie przejazdu (drogi) oraz wykazanie, że służebność ta polega na korzystaniu z trwałego i widocznego urządzenia w rozumieniu art. 292 k.c., lecz wniosek przedmiotowy dotyczy ustanowienia drogi koniecznej na podstawie art. 145 k.c.

O ustanowieniu zaś drogi koniecznej w trybie art. 145 k.c. decydują zupełnie inne przesłanki i kryteria niż przy zasiedzeniu tego rodzaju służebności, a mianowicie drogę konieczną ustanawia się dla nieruchomości, która nie ma odpowiedniego dostępu do drogi publicznej (dla tzw. nieruchomości władającej) z jak najmniejszym obciążeniem nieruchomości przez które ma przebiegać (tj. nieruchomości obciążone).

Istotą zatem instytucji z art. 145 k.c. jest zapewnienie dostępu do drogi publicznej nieruchomości, która takiego dostępu nie ma, ale musi się to odbyć z jak najmniejszym obciążeniem nieruchomości obciążonej.

Dlatego konieczne było zbadanie ile jest wariantów i możliwości przeprowadzenia takiej drogi do nieruchomości wnioskodawców i wybrać taki wariant, który nieruchomościom wnioskodawców daje odpowiedni dostęp, ale z jak najmniejszym kosztem dla nieruchomości obciążonej. I dopiero spośród wszystkich możliwości wariantów wybrać ten, który spełnia wszystkie te kryteria z art. 145 k.c.

I tak też postąpił Sąd w sprawie niniejszej, przeprowadzając bardzo obszerne i bardzo wnikliwe postępowanie dowodowe, korzystając z opinii dwóch biegłych oraz przeprowadzając dowód z oględzin nieruchomości ustalił szereg, bo aż 5 wariantów przebiegu takiej drogi, przy czym słusznie Sąd ten nie oparł się na opinii biegłej U. B., która ograniczyła się do wskazania jedynego możliwego- według niej- wariantu przebiegu drogi w miejscu, gdzie istniała od lat (tj. na działce (...)) opierając się jedynie na fakcie długoletniego korzystania z niej, w tym właśnie miejscu i dokonując w tym zakresie niedopuszczalnej dla biegłego oceny, która należy do Sądu, a przyjął za wiarygodną opinię biegłego A. B. (1), która to w sposób precyzyjny z przedstawieniem argumentacji za i przeciw wskazywała aż 5 wariantów, z których Sąd słusznie jako najbardziej odpowiadający kryteriom z art. 145 k.c. wybrał wariant przebiegu drogi koniecznej jak w zaskarżonym orzeczeniu tj. do nieruchomości wnioskodawcy przez działkę nr (...), a następnie do działki wnioskodawczyni przez działkę wnioskodawcy nr (...).

Oprócz szczegółowo wskazanych i przekonywująco umotywowanych argumentów przemawiających za takim rozstrzygnięciem, które Sąd Okręgowy w całości podziela, nie sposób nie dostrzec, że za twierdzeniami i żądaniem wnioskodawcy przemawia tylko jeden argument, który w świetle art. 145 k.c. nie jest najważniejszym, a mianowicie, że przez działkę nr (...) jeździł on i jego poprzednicy prawni od kilkudziesięciu lat, podczas gdy przeciwko jednak temu wariantowi przemawiają wszystkie inne i ważne w rozumieniu art. 145 k.c. argumenty wskazane przez Sąd Rejonowy.

Nie sposób bowiem nie dostrzec, że sytuacja w zakresie zarówno własności jak i użytkowania sąsiadujących ze sobą nieruchomości uległa w ostatnich latach zmianie.

Działka nr (...) jest własnością wnioskodawczyni. Działki o numerach (...) są własnością wnioskodawcy z tym, że ta ostatnia we współwłasności ustawowej
z żoną M..

Działki, przez które mogłaby przebiegać droga to działka nr (...), która wespół
z działką nr (...) stanowią aktualnie jedną zabudowaną całość będącą własnością uczestników M. i W. G. (1) oraz działka nr (...) stanowiąca współwłasność uczestników: J., S. i W. S. (1).

W istocie wnioskodawca użytkuje wszystkie działki swoje, działkę wnioskodawczyni oraz działkę J., S. i W. S. (1) i z racji samego takiego użytkowania ma faktyczny dostęp do drogi publicznej bez konieczności jeżdżenia przez działkę uczestników G..

Dostępu takiego nie mają jednak wnioskodawcy z punktu widzenia własnościowego
w rozumieniu art. 145 k.c.

Z kolei na działkach nr (...) uczestników G.- Ci prowadzą realną rozbudowę zabudowań (zgodnie z pozwoleniem na budowę) - przejazd obok ich budynku mieszkalnego przez wnioskodawcę do pola ornego (np. z obornikiem) kilka razy w roku stanowi dużą uciążliwość ze względów szczegółowo podniesionych przez Sąd Rejonowy
i mógłby wchodzić w grę tylko wówczas, gdyby nie było możliwości ustanowienia drogi przez inną nieruchomość.

Jak bowiem trafnie zauważa też Sąd I instancji- zgodnie z aktualnym orzecznictwem Sądu Najwyższego- przejazd do pól uprawnych (gruntów rolnych) przez siedlisko powinien mieć charakter wyjątkowy.

Jednocześnie działka nr (...) J., S. i W. S. (1) nie jest zabudowana i jest uprawiana rolniczo przez wnioskodawcę podobnie jak jego działki i działka wnioskodawczyni i jest wskazane i racjonalne, aby droga była wyznaczona właśnie przez tą działkę nr (...), gdyż przejazd przez tę działkę będzie stanowił najmniejszą uciążliwość dla tej nieruchomości, o wiele mniejszą niż dla nieruchomości zabudowanej, jaką jest działka uczestników G..

Ewentualne plany J., S. i W. S. (1), co do budowy garażu na pijalnię piwa są iluzoryczne i zgłoszone tylko dla potrzeb niniejszej sprawy,
a zatem nie wydają się realne, skoro uczestnicy J., S. i W. S. (2) nie wykazują zainteresowania sprawą, główny jej współwłaściciel J. S. (1) zamieszkuje aż na K., a nieruchomość uprawia wnioskodawca.

Przeprowadzenie drogi w tym miejscu nie stoi też na przeszkodzie ewentualnej inwestycji budowlanej w dalszej części działki.

Sami zainteresowani uczestnicy nie składają zresztą apelacji i nie kwestionują obciążenia ich nieruchomości drogą konieczną.

Wcześniej tędy nie jeżdżono, gdyż stał tu budynek mieszkalny, który został rozebrany i możliwy jest przejazd, z którego zresztą wnioskodawca niejednokrotnie korzystał, gdy zaczęły się spory, po nabyciu nieruchomości przez G. i zamknięciu bramy wjazdowej.

Z kolei ustanowienie drogi koniecznej według kolejnego z trzech podstawowych wariantów wskazanych przez biegłego, a mogących wchodzić w grę, tj. po granicy działek nr (...) G. i nr (...) J., S. i W. S. (1) wiązałby się
z koniecznością przesunięcia ogrodzenia i bramy oraz usunięcia drzew.

Nie sposób też nie dostrzec, że przepis art. 145 k.c. nie służy poprawie komfortu dojazdu do działki władnącej, ale celem jego jest zapewnienie odpowiedniego ale
i niezbędnego dostępu do drogi publicznej dla nieruchomości, która takiego dostępu nie ma, co już wcześniej podniesiono i w związku z tym argumentacja dotycząca niewygodnego przejazdu przez działkę nr (...), gdzie kiedyś stał

dom- abstrahując już od jej prawdziwości- jest nie do zaakceptowania i nie odpowiada intencji powołanego przepisu skoro w świetle opinii biegłego możliwe jest urządzenie drogi jak w zaskarżonym rozstrzygnięciu.

Sąd zatem omówił szczegółowo każdy z wariantów możliwego przebiegu drogi
i wybrał wariant- w świetle okoliczności sprawy- najlepszy w rozumieniu art. 145 k.c.

Ustanowiona przez Sąd zaskarżonym postanowieniem służebność drogi koniecznej tak do działki wnioskodawcy jak i dalej do działki wnioskodawczyni (tu przez działkę wnioskodawcy) przebiega przez działki, które są faktycznie użytkowane przez wnioskodawcę.

Zasadne było także- wbrew zarzutom apelacji- ustanowienie drogi na odcinku przez działkę wnioskodawcy do działki wnioskodawczyni, skoro ta też żądała ustanowienia drogi do działki stanowiącej jej własność (a Sąd nie jest związany wskazanym miejscem jej przebiegu) w sytuacji, gdy nie doszło do skutecznego cofnięcia przez nią wniosku z powodu sprzeciwu wobec tej czynności wyrażonego przez uczestników postępowania- uczestników G..

Nie można także- w tej sytuacji- skutecznie zarzucić Sądowi, iż wyszedł ponad żądanie wspólnego wniosku wnioskodawców, skoro- jak już wcześniej wskazano- Sąd nie jest związany proponowanym przebiegiem drogi, gdyż to na nim spoczywa obowiązek wyboru wariantu przebiegu drogi jak najmniej obciążającej sąsiednie nieruchomości.

Chybiona jest także apelacja kwestionująca uzupełniające postanowienie w zakresie wynagrodzenia za ustanowienie służebności koniecznej dla nieruchomości wnioskodawczyni przez nieruchomość wnioskodawcy.

W sytuacji, gdy strony zgodnie wskazały na rozprawie sposób wyliczenia należnego wynagrodzenia przy wykorzystaniu metody zaprezentowanej przez biegłą U. B., przy jej wariancie drogi, który to nie został zaakceptowany przez Sąd, a zatem zgodnie upoważniły Sąd do analogicznego wyliczenia takiego wynagrodzenia przy wariancie przebiegu drogi ostatecznie przyjętym w zaskarżonym postanowieniu przez analogię, aby uniknąć kosztów dodatkowej opinii biegłej w tym przedmiocie, nie można Sądowi postawić skutecznego zarzutu w tym względzie.

Nie ma racji też skarżący, gdy kwestionuje obciążenie go kosztami opinii biegłych.

Mając na względzie wspomnianą już na wstępie konieczność przeprowadzenia dowodu z tychże opinii biegłych celem ustalenia wszystkich możliwych wariantów przebiegu drogi koniecznej i wyboru najoptymalniejszego z nich, Sąd prawidłowo, mając przy tym na uwadze stopień zainteresowania rozstrzygnięciem poszczególnych uczestników, obciążył ich w odpowiednich proporcjach tymi kosztami.

Dlatego też apelacje jako nieuzasadnione podlegały oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c.

Słuszne jest natomiast zawarte w apelacji zażalenie na rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zawarte w pkt 6 postanowienia z dnia 16 października 2012 roku, którym to Sąd niezasadnie obciążył wnioskodawcę kwotą 553 złotych na rzecz uczestników G.,
a którą to kwotę zasądził już od wnioskodawczyni. Doszło zatem do podwójnego zasądzenia tejże kwoty na rzecz uczestników G..

Dlatego też, uwzględniając to zażalenie w tej części należało na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. zmienić zaskarżone postanowienie z dnia 16 października 2012 roku w jego punkcie 6 i zasądzoną kwotę 2.213 złotych obniżyć do kwoty 1.660 złotych.

O kosztach postępowania apelacyjnego między stronami orzeczono na zasadzie art. 520 § 1 k.p.c.

Mając na względzie wszystkie powyższe rozważania orzeczono jak w postanowieniu.